

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations.)

ŠTEV. (No.) 218

CHICAGO, ILL., PETEK, 11. NOVEMBRA — FRIDAY, NOVEMBER 11, 1932

Najstarejši
in najbolj
vrijljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

LETNIK (VOL.) XLI

Velike izpremembe vsled volitev - Iz življenja Roosevelta

MNOGO ZNAMENITIH REPUBLIKANSKIH KONGRESNIKOV POKOPAL DEMOKRATSKE PLAZ. — PRIHODNI KONGRES BO V PRETEŽNI VČINI DEMOKRATSKIH "MOKER". — SOCIJALISTI MALO NAPREDOVALI V GLASOVIH.

NAŠ BODOČI PREDSEDNIK

Roosevelt v 51. letu starosti. — 22 let ima politične karijere. — Znan kot visoko naobražen mož.

Hyde Park, N. Y. — Novoizvoljeni predsednik Franklin D. Roosevelt (pravilno izgovorjeno rouzvelt) bo prihodnjega 14. januarja star 51 let. Njegova rodbina izhaja iz starega flamskega in nizozemskega podkolenja. Njegovega očeta predniki so prišli v Ameriko l. 1662, njegove matere pa 1640.

Politična karijera Roosevelta sega nazaj do leta 1910, ko se je po zgledu svojega bratranca, bivšega predsednika Theodore Roosevelt, podal na politično bojišče. Kot mlad senator je omenjenega leta učinkovito pobijal diktaturo, ki je tedaj vladala v njegovem stranki. Ko je kandidiral za senatarko, so se politični nasprotniki norčevali iz njega, češ, kaj bo to fan te napravilo v okrožju, ki je izrazito republikansko. Znal pa si je Roosevelt pridobiti prijateljev, vsled katere je delno ohromel ne obeh nogah. Popravil pa se je v toliko, da lahko uporablja noge s pomočjo podpornikov, in leta 1924 je zopet pričel aktivno delovati v politiki.

Spošno so volitve v veliki večini pomedle s suhači. Ker pa si je demokratska stranka v svoji platformi na konvenciji v Chicagi postavila eno glavnih točk odpravo prohibicije, se pričakuje, da se bodo tudi tisti demokratični kongresniki, ki se pričevajo bolj med "suhe", uklonili strankini disciplini in glasovali za odpravo prohibicije. Zato se s sigurnostjo upa, da bo prihodnji kongres uredil preklic 18. amendinga. Pričakovati je tudi, da bo novi predsednik Roosevelt takoj po inauguraciji sklical v ta namen izredno zasedanje kongresa že v marcu. Enako pa se tudi pričakuje, da bo že zasedanje sedanjega kongresa, ki se sestane drugi mesec, ukrenilo preklic Volsteadovega zakona in bo legaliziralo izdelovanje in prodajo piva. Sedanje volitve, v katerih je ljudstvo tako očitno pokazalo, da se je naveličalo suhaškega diktatorstva, gotovo ne bodo ostale brez vpliva na kongres, dasi bodo zdaj sedeli v njem še isti možje, ki so v prejšnjih zasedanjih že ponovno pobili tozadne predlogne za preklic Volsteadove postave.

Pri sedanjih volitvah je tudi socijalistična stranka pomnožila svoje glasove, vendar ne toliko, da bi imela večino v kakih državah. Kandidat Thomas je sicer izjavil, da bodo imeli socialisti dosti prilike za veselje, ako dobre skupno dva milijona glasov, vendar je bilo pričakovati, da bodo dobili več. V časih kakoršni so sedanj, se v svojem obupu ljudstvu kaj rado obrne k ekstremom, za katere ima količkaj smisla. Pokazalo pa se je zdaj, da je še zelo daleč čas, ako bo sploh kdaj prišel, da bi se ameriško ljudstvo ogrelo za utopistično inter-

nationalo.

STARÍ PREGOVOR NE VELJA VEČ

Portland, Maine. — Že stari ameriški pregovor pravi: "Kakor glasuje država Maine, tako glasuje celo dežela." Ta pregovor pa je pri zadnjih volitvah postal neresničen. Dokim je Maine ena šesterih držav, v katerih je dobil večino republikanec Hoover, je cela ostala dežela postala demokratika.

DUNAJSKI PEVCI V AMERIKI

Slika je bila vzeta pred nekaj dnevi v New Yorku na ladji, s katere se je izkralo 22 dunajskih dečkov-pevcev, ki napravljajo pevske ture po tej deželi. Ti dečki so člani pevskega društva Wiener Sängerknaben, najstarejše pevske organizacije na svetu, ki je bila ustanovljena pred 500 leti.

EVROPSKO UPANJE | PREFRIGANA SLEPARJA

Veliko upanje Evrope v demokratsko zmago.

Pariz, Francija. — Vsa Evropa in z njo vred Francija upa, da se bo z izpremembo v ameriški vladni popolnom izpremenito tudi razmerje med Evropo in Ameriko. Zlasti Francija se na dejata vseh mogočih in nemogočih reči, od znižanja ali pa celo izbrisanja vojnih dolgov, do vstopa Amerike v Ligo narodov. Spominja se namreč, da so bili demokrati vedno naklonjeni Franciji. Pod demokratskim predsednikom ji je prišla Amerika med vojno na pomoč, in demokrat je ustanovil Ligo narodov. Republikane pa so jih nasprotne vedno nasprotovali, — Neki tukajšnji list je na sta vsakemu posebej zatrjeval predvečer volitev zapisal: "Zmaga Roosevelta bo velika zmaga za Francijo."

OD ROOSEVELTA HOČEJO NÄCRTE

Washington, D. C. — Vodilni demokratični člani kongresa so v torek zvečer, ko je bil ljev je bilo z njim. Poročila o izid volitev znanih, brzjavilno navozvoljenemu predsedniku Rooseveltu, naj čimprej objavi tranje razburjenje se je kazalo svoj program, kako namerava izvleči deželo iz sedanje depresije. V prvi vrsti naj se izjavlja, ali misli sklicati izredno zase-

Prebrisanca si znala služiti denar.

Berlin, Nemčija. — Pred tukajšnjim sodiščem se vodi obravnavna proti dvema prebrisanima sleparjem, katerih ime je Gelagin in Afschar. Dolgo sta vodila za nos vodilne liste kakor tudi tujezemske diplomate. Nastanila sta se v bližini kolodvora, od koder vozijo vlaki v Rusijo in iz nje. Kadar sta zapazila kako nenavadno osebnost, sta iz nje napravila kakega višjega sovjetskega uradnika, in tako izmišljeno vest prodala listom. Diplomatom pa sta prodajala kake sovjetske dokumente, in sicer vsem tuje-

nasprotne vedno nasprotovali, — Neki tukajšnji list je na sta vsakemu posebej zatrjeval predvečer volitev zapisal: "La, da je skrivnost samo zanj.

HOOVER OB PRIČAKOVANJU REZULTATOV

Palo Alto, Cal. — Na večer volitev je predsednik Hoover volilni delnicam za več točk. Pri čakurje se bržkone, da se bo pod novo ameriško upravo omilil napeto nasprotje, ki je vladalo zadnje čase med obema velesilama.

STARI PREGOVOR NE VELJA VEČ

Portland, Maine. — Že stari ameriški pregovor pravi: "Kakor glasuje država Maine, tako glasuje celo dežela." Ta pregovor pa je pri zadnjih volitvah postal neresničen. Dokim je Maine ena šesterih držav, v katerih je dobil večino republikanec Hoover, je cela ostala dežela postala demokratika.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu; čitate ga!

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Cela Evropa je s skrajno napetostjo pričakovala, kak bo izid ameriških volitev. Zaradi velike razlike v času so po mnogih mestih moralni vztrajati nestrežni do zgodnjega jutranje ure, da so dobili približne rezultate.

Rim, Italija. — V torek zvečer je bil min. predsednik Mussolini gost ameriškega razorožitvenega delegata v Ženevi, N. H. Davis. Slavnostna večerja se je vrnila v nekem hotelu. Pozneje je Davis doma poslušal radio o ameriških volitvah.

Monte Carlo. — Tukajšnja mala republika Monaco je finančno propadala, da ne more več izhajati. Namerava se zato "prodati" Franciji, ki bo za določeno svoto dobitila nad republiko popolno kontrolo, torej tudi nad njene financami in carinami.

Seattle, Wash. — 83 let starji James McDonald je slaboten, da zdravnički v kratkem pričakujejo njegovega konca. Kljub temu pa ni opustil, da bi bil šel na volišče pretekl torem. Že prejšnji teden je prosił zdravnike: "Ne pustite me, da bi umrl. Zelim namreč se prej glasovati za Rooseveltom." Res ga niso "pustili umreti" in tako so moža peljali njegovi sorodniki iz bolnišnice na volišče in od tam zopet nazaj v bolnično.

DRŽAVNI PRAVNIK OB LJUBLJANI

Chicago, Ill. — Novoizvoljeni državni pravnik, demokrat Th. J. Courtney, ki je pobil svojega republikanskega oponenta Swansonja, je na večer volitev obljubil, da bo uporabil vso svojo moč in oblast, da bo očistil okraj gangsterjev in racketjev, da bo do prihodnjega leta, ko se bo vrnila svetovna razstava, Chicago čista, kakor še ni bila nikdar prej.

OGROMNI KAMPANJSKI STROŠKI

New York, N. Y. — Kakor sporča senator C. D. Dill iz Washingtona, je stala celokupna predsedniška kampanja skupno okrog pet milijonov dolarjev. Samo za kampanjske govorje po radio se je izdal nad milijon in četrto dolarjev. Tako stane samo Columbia radijsko omrežje, ki obsegata 91 postaj, na uro \$15,600.

ČUDNE STAVE

Nekaterim ljudem je Rooseveltova zmaga odločila tudi njih življensko usodo. Tako je neki Patty Jagger iz Tell City, Ind., stavil, da Roosevelt ne bo izvoljen; in ako bo, da se bo oženil z neko Ruth Oberding. Držal je besedo in v torek zvečer sta se poročila. — Enako se je vrnila v torek poroka v Chester, Ill., med Clyde Meyers in Ester Green, ki sta se prej dogovorila, da se bosta poročila, ako bo zmagal newyorskemu pravu. V stvareh, skupnih nam vsem, sem vam na razpolago za pomoč, kjer koli mogoče.

SIRTE AMER. SLOVENCA!

Iz Jugoslavije.

PRASTARA NAVADA UGRABLJANJA NEVESTE V BOSNI IN NJENE ŽALOSTNE POSLEDICE; EN SAM HRUST UŽUGAL 14 SVATOV. — NA DOMAČEM PRAGU SE JE UBIL. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NEZGODE IN NESREČE.

Krvav dogodek pri ugrabljanju neveste

Obnova konzulata v Švici

Poročajo, da je Jugoslavija zopet obnovila svoj generalni konzulat v Švici, v mestu Curih, ki je bil pred tremi leti urkinjen. Generalni konzulat bo posloval pod vodstvom generala Milana Švarca.

Ustavljen obrat

Velika jeklarna v Zenici v Srbiji je okoli 20. oktobra skoro popolnoma ustavila ves obrat, ko je bilo poslanih domov 780 delavcev. Ostalo je na delu le še par sto delavcev, ki bodo za stražo in pa, da bodo izvršili manjša naročila.

Bolezzen

Iz Metle poročajo, da je bilo tam po okolici več slučajev griže. Zlasti je hudo gospodarila na Lokvici, kjer je bilo tudi nekaj smrtnih slučajev. Bolezzen je v omenjeni vasi tako razsajala, da je bila vas zaprta in ni smel nihče ven iz vasi.

Zastrupljenje s plinom

V nekem skladislu blizu tobačne tovarne v Ljubljani se je po nesreči zastrupil s plinom neki 17letni bosanski delavec Mehmed Kovačević.

Pod kolesi avtomobila

V Mariboru je po nesreči dne 19. oktobra prišel pod koleso tovornega avtomobila 19-letni raznašalec kruha Adolf Zupan, katerega so hudo poškodovanega odpravili v bolnico.

Nesreča

Franja Matičičeva iz Ivanjega se, tako poročajo iz Ljubljane, je tako nesrečno padla z lestve, da so jo morali peljati v bolnico.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Rado Jeglič, tajnik poštnega ravateljstva v pokolu. — V Zgornji Šiški pri Ljubljani je umrl Iv. Poljanšek, uslužbenec pivovarne Union. — V Koprivnici pri Celju je umrl Antonija Kozole, mati šolske sestre Eleonore v Mariboru. — Na Vačah je umrl Rok Boljskar, posestnik.

Slikar tat

Akademskemu slikarju Miljanu Čeferinu je bila poverjena naloga restavrirati nekaj slik v cerkvju sv. Tripuna v Kotorju. Pa je policija v Sarajevu obvestila, da je baje ukradel tam štiri stare dragocene slike in sicer sv. Bonaventure, sv. Bernardina, sv. Klara in sv. Elizabeto.

Stara korenina

Cil in zdrav je praznoval svoj 90. rojstni dan in Miha Kristan, bivši dolgoletni cerkvenik v Slinici na Stajerskem. Rojen je bil v Creti. — Kljub svojim visokim letom je cil in zdrav.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Naročniški:
Subscription:

Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četr leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	1.50
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četr leta	1.75
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	1.50
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50

Kazala vsak dan razum nadej, poneljko in dnevi po praznikih.

Izdaja in tisk:
EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Naročniški:
Subscription:

Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četr leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	1.50
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četr leta	1.75
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50

For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50

POZOR! — Stevilka poleg vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnajljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je do četrtka dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisav uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Narodnostni boji v Belgiji

Flamsko-valonska kraljevina Belgija je slavila letos stolnico svojega obstoja v skrajno neugodnih notranje-političnih razmerah. Dežela je v gospodarskem pogledu prekrasna enota, v kateri se agrarni sever srečno izpopoljuje z industrijskim jugom; oba elementa sta zvezana s sijajno srednjevetosko kulturno tradicijo in ravno silna težnja po osamosvojitvi izpod nizozemske oblasti je pred sto leti dala pobudo za zmagovalno revolucijo, ki je današnje ozemlje Belgije odfrgala od Nizozemske. Za revolucionarni podvig sta bila tedaj merodajna dva razloga: frankofilstvo Flandrije in katolicizem prebivalstva, ki je hotelo na vsak način proč od protestantskega nizozemskega severa.

Nemška okupacija Belgije v svetovni vojni je z bistrom očesom spoznala, kje bi se dala zabiti zagovozda v enotno belgijsko politično nacijo, in generalni guverner von Besseler se je z veliko vнем lotil posla. Protežiral je Flamce, jim skoraj vシリ flamsko srednje in visoko šolstvo ter do skrajnosti razplamtel protibelijski flamski separatizem. Notranje-politični boji v Belgiji so se po veliki vojni še poostriili. Flamci so polagoma brez oziroma razbili enoto političnega naroda v Belgiji in šli celo tako daleč, da sedaj odkrito propovedujejo svojo narodno zajednico z Nizozemci. V uradnih spisih, osobito v jekoslovnem zakonu, so celo nadomestili izraz "flamski" z besedo "nizozemski". Primer Švice, ki ga gleda na razcep belgijskega političnega naroda redno navajajo Valonce, kot dokaz, da bi bilo tudi v Belgiji možno sožitje dveh raznoljnih plemen, ako v Švici žive lahko v politični zajednici trije narodi. Flamci odklanjajo ter kažejo na delgi zgodovinski razvoj helvetske federacije ob popolnem in širokogradnem vpoštovanju narodnostnih posebnosti nemškega, francoskega in italijanskega dela Švice.

Borba med 38 odst. Valoncev in 48 odst. Flamcev — 12 edstkov Belijscev se je prijavilo za dvojezične — dosegla ravno zadnje čase najvišjo stopnjo. Vse vladno delo je ovirano zaradi narodnostnih borb in celo proračunski problemi ter gospodarska kriza sta stopila v ozadje spričo malenkostne zadave Trefois, ki preti postati kamen spotike tudi za Renkinovo vlado. Gospod Trefois je sodni uradnik v Bruslu in valenski minister pravde Cœur ga je imenoval za šefu sodnih pisarjev. Minister trdi, da Trefois obvlada flamsčino, kolikor jo pač obvlada vsak Bruseljan. Flamci pa trdijo, da zna samo francosko. Zadeva je tako razburila javnost, da se je moral z njim baviti celo ministerski svet, ki je našel kompromisno rešitev, da dobi Trefois za pomočnika pravega in pristnega Flamca, ki bo obravnaval samo flamske zadeve. Minister za javna dela Sap in njegova tovarša Heyman in Van Devoet pa so zagrozili celo z demisijo, aka vlada ne prekliče Trefoisovega imenovanja. Toda imenovani trije flamski ministri niti med seboj niso edini. Sap je predlagal, da bi v petih minutah sam preizkušil Trefois o njegovem znanju flamščine. Ker pa je Sap rodom iz Roulerja (zapadna Belgija), oba ostala ministra nič kaj ne zaupata njegovemu znanju flamščine, češ, da se nepokvarjeni flamski jezik govori le ob inozemski meji, t. j. v rodnem kraju ministra Heymana in Van Devoeta.

V tem ogorčenem narodnostnem boju Belijsci seveda izgubljajo pravo merilo za važnost posameznih vprašanj. Vsa ka zadeva se rešuje le z vidika valonsko-flamskega narodnosti-

nega nasprotja. Nestrpno je prešla tudi že na Valonce, ki je izkazal, da jim bolj prija razbitje belgijske enote, kakor pa, da bi prišla država pod gospodarstvo Flamcev. Ako flamski nacionalisti vidijo uresničenje svojega narodnostnega ideala združitev z Nizozemsko, je Valoncev seveda na dlani združitev s Francijo, ki se že pred 100 leti ni bila izvršila edino zaradi nasprotja velesil.

Kakor razvidno, preživila Belgija resne čase ogorčenih notranjih bojev in izključeno, da se bo morala stoletna politična in dovršena gospodarska enota podvreči strogi delitvi na dva dela, od katere je do popolne ločitve in priklopitve razdruženih delov k sosednjima jezikovno in plemensko sorodnima državama samo še en korak. Zanimivo pa je vsekakor, da Flamci ne teže po popolni samostojnosti, marveč po narodnostni združitvi z Nizozemsko, čeprav ločijo Flamce od Nizozemcev znatne razlike v jezikovnem, kulturnem in verskem pogledu. Skoro 4 milijoni Flamcev iščejo zaslome pri močnejšem severnem delu istoplemenskega ljudstva, vedeni, da bodo sicer živatili kot večna igrača sosedov. V svojem gotovo lepem številu ne vidijo jamstva za svoj obstoj, niti ne v svoji kulturi, ki je nedvomno večja nego pri kateremkoli drugem manjšem narodu. Pač pa vidijo kot edini cilj svojega udejstvovanja v popolnem narodnem edinstvu z Nizozemci. Pač dragocen nauk za manjše narode.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

O TEM IN ONEM

S. Chicago, III.

Veliko vode se je že iztekelo v morje, odkar je bil zadnji dopis priobčen v Amer. Slovenec iz naše naselbine, in tudi pri nas se je od takrat že marsikaj zgordilo. Mi pa molčimo, kakor da je največja populost v tem, da se človek zaplanka in ni v javnosti ne pove, kako se imamo. Da ne bom prav nič lagal, bom rekel takole: Imamo se prav dobro in prav slab; delamo in ne delamo; zadovoljni smo in ne zadovoljni. — Torej v kratkem povedano, vse skupaj je z nami. — Po nekaterih tovarnah se nekateri možje delajo, pa ne vsaki dan, ker menda, kakor pravijo, tovarne nimajo naroci. Blaga imajo pa že toliko izgotovljenega, da ga nimajo kam spravljati. Zlasti tovarne železa, ki imajo cele gore železa, da ga dve leti ne izvozijo, pa če ga tudi noč in dan izvajajo. Slabo znamenje je to, ker dokler so taki kupi blaga v zalogi, se bo še počivalo. Po žitnicah se nekateri delajo, vendar ne toliko, kakor je bilo prejšnja leta. Žitnice namreč obratujejo z zmanjšanim številom delavcev, kateri pa morajo vseeno opraviti vse kakor prej, ko je bilo skoro še enkrat koliko delavcev zapošlenih. Seveda je tudi plača manjša kakor je bila. Ladje delavcev, kateri pa morajo vseeno opraviti vse kakor prej, da sem se najprej najedel doma, potem pa še nekje drugje, nakar sem se še poslužil povabila. Seveda, ko bi vedel, da bom tako postrežen, bi se tako ne pripravil. Mrs. Novak-Crtalič iz Milwaukee, Wisconsin, je nameře prinesla dvoje vrste prav okusnih klobas, katere smo pokušali. Bile so tako izvrstne, da nisem nikdar verjel, da znajo v Milwaukee tako dobre klobase delati. Prav lepa hvala in pa le še jih prinesite, da se tako sumi spravimo v dobro voljo, če nas že drugi nočemo. Mar ni res tako?!

V nedeljo, 23. okt. dopoldne sem bil povabljen na prav okusen zajutrek. Dasi nisem vedel, koliko bo za jesti, sem se vseeno dobro pripravil in sicer tako, da sem se najprej najedel doma, potem pa še nekje drugje, nakar sem se še poslužil povabila. Seveda, ko bi vedel, da bom tako postrežen, bi se tako ne pripravil. Mrs. Novak-Crtalič iz Milwaukee, Wisconsin, je nameře prinesla dvoje vrste prav okusnih klobas, katere smo pokušali. Bile so tako izvrstne, da nisem nikdar verjel, da znajo v Milwaukee tako dobre klobase delati. Prav lepa hvala in pa le še jih prinesite, da se tako sumi spravimo v dobro voljo, če nas že drugi nočemo. Mar ni res tako?!

V ponedeljek, 14. nov. imajo člani društva Nj. Imena svojo sejo. Naprošen sem, da to naznam, naj torej pridejo na sejo vsi društveni člani. Kakor se sliši, je od zadnje prireditve še nekaj ostalo in bo treba na seji ukreniti, kam se vse to spravi, da bo brez škode. Torej člani, pridite vse. Tisti pa, kateri imate še vstopnice od zadnjega buncu partyja, jih prinesite nazaj, ali pa, če ste jih prodali, prinesite denar.

Novinar.

Mr. John Sterle s svojo so-pogo in pa Joe Muren. Prav dobro smo se imeli pri rojaku Salcharju in Juvančiju skoraj cel popoldan.

Zadnjo nedeljo, to je 6. novembra, je imelo društvo Nj. Imena v dvorani pod cerkvijo svojo zabavo, "Bunc party". Bila je prav lepa udeležba in igralo se je, da je bilo veselje. Srečni dobitelj si odnesli nad 60 nagrad in se veselo vračali domov. Med nagradami je bila tudi polletna naročnina za list Amer. Slovenec, katero je dobila Mrs. Mary Vidic z Avenue L.

Skoro 4 milijoni Flamcev iščejo zaslome pri močnejšem severnem delu istoplemenskega ljudstva, vedeni, da bodo sicer živatili kot večna igrača sosedov. V svojem gotovo lepem številu ne vidijo jamstva za svoj obstoj, niti ne v svoji kulturi, ki je nedvomno večja nego pri kateremkoli drugem manjšem narodu. Pač pa vidijo kot edini cilj svojega udejstvovanja v popolnem narodnem edinstvu z Nizozemci. Pač dragocen nauk za manjše narode.

Zadnjo nedeljo, to je 6. novembra, je imelo društvo Nj. Imena v dvorani pod cerkvijo svojo zabavo, "Bunc party". Bila je prav lepa udeležba in igralo se je, da je bilo veselje. Srečni dobitelj si odnesli nad 60 nagrad in se veselo vračali domov. Med nagradami je bila tudi polletna naročnina za list Amer. Slovenec, katero je dobila Mrs. Mary Vidic z Avenue L.

Skoro 4 milijoni Flamcev iščejo zaslome pri močnejšem severnem delu istoplemenskega ljudstva, vedeni, da bodo sicer živatili kot večna igrača sosedov. V svojem gotovo lepem številu ne vidijo jamstva za svoj obstoj, niti ne v svoji kulturi, ki je nedvomno večja nego pri kateremkoli drugem manjšem narodu. Pač pa vidijo kot edini cilj svojega udejstvovanja v popolnem narodnem edinstvu z Nizozemci. Pač dragocen nauk za manjše narode.

Zadnjo nedeljo, to je 6. novembra, je imelo društvo Nj. Imena v dvorani pod cerkvijo svojo zabavo, "Bunc party". Bila je prav lepa udeležba in igralo se je, da je bilo veselje. Srečni dobitelj si odnesli nad 60 nagrad in se veselo vračali domov. Med nagradami je bila tudi polletna naročnina za list Amer. Slovenec, katero je dobila Mrs. Mary Vidic z Avenue L.

Skoro 4 milijoni Flamcev iščejo zaslome pri močnejšem severnem delu istoplemenskega ljudstva, vedeni, da bodo sicer živatili kot večna igrača sosedov. V svojem gotovo lepem številu ne vidijo jamstva za svoj obstoj, niti ne v svoji kulturi, ki je nedvomno večja nego pri kateremkoli drugem manjšem narodu. Pač pa vidijo kot edini cilj svojega udejstvovanja v popolnem narodnem edinstvu z Nizozemci. Pač dragocen nauk za manjše narode.

Zadnjo nedeljo, to je 6. novembra, je imelo društvo Nj. Imena v dvorani pod cerkvijo svojo zabavo, "Bunc party". Bila je prav lepa udeležba in igralo se je, da je bilo veselje. Srečni dobitelj si odnesli nad 60 nagrad in se veselo vračali domov. Med nagradami je bila tudi polletna naročnina za list Amer. Slovenec, katero je dobila Mrs. Mary Vidic z Avenue L.

Skoro 4 milijoni Flamcev iščejo zaslome pri močnejšem severnem delu istoplemenskega ljudstva, vedeni, da bodo sicer živatili kot večna igrača sosedov. V svojem gotovo lepem številu ne vidijo jamstva za svoj obstoj, niti ne v svoji kulturi, ki je nedvomno večja nego pri kateremkoli drugem manjšem narodu. Pač pa vidijo kot edini cilj svojega udejstvovanja v popolnem narodnem edinstvu z Nizozemci. Pač dragocen nauk za manjše narode.

Zadnjo nedeljo, to je 6. novembra, je imelo društvo Nj. Imena v dvorani pod cerkvijo svojo zabavo, "Bunc party". Bila je prav lepa udeležba in igralo se je, da je bilo veselje. Srečni dobitelj si odnesli nad 60 nagrad in se veselo vračali domov. Med nagradami je bila tudi polletna naročnina za list Amer. Slovenec, katero je dobila Mrs. Mary Vidic z Avenue L.

Skoro 4 milijoni Flamcev iščejo zaslome pri močnejšem severnem delu istoplemenskega ljudstva, vedeni, da bodo sicer živatili kot večna igrača sosedov. V svojem gotovo lepem številu ne vidijo jamstva za svoj obstoj, niti ne v svoji kulturi, ki je nedvomno večja nego pri kateremkoli drugem manjšem narodu. Pač pa vidijo kot edini cilj svojega udejstvovanja v popolnem narodnem edinstvu z Nizozemci. Pač dragocen nauk za manjše narode.

Zadnjo nedeljo, to je 6. novembra, je imelo društvo Nj. Imena v dvorani pod cerkvijo svojo zabavo, "Bunc party". Bila je prav lepa udeležba in igralo se je, da je bilo veselje. Srečni dobitelj si odnesli nad 60 nagrad in se veselo vračali domov. Med nagradami je bila tudi polletna naročnina za list Amer. Slovenec, katero je dobila Mrs. Mary Vidic z Avenue L.

Skoro 4 milijoni Flamcev iščejo zaslome pri močnejšem severnem delu istoplemenskega ljudstva, vedeni, da bodo sicer živatili kot večna igrača sosedov. V svojem gotovo lepem številu ne vidijo jamstva za svoj obstoj, niti ne v svoji kulturi, ki je nedvomno večja nego pri kateremkoli drugem manjšem narodu. Pač pa vidijo kot edini cilj svojega udejstvovanja v popolnem narodnem edinstvu z Nizozemci. Pač dragocen nauk za manjše narode.

Kmečki punt

AVGUST ŠENOA:
Poslovenil Joža Glonar

Vi spuntajte ves kraj, koder bomo šli in vzdignite vse ljudstvo do Ljubljane in morja, da bo vaša gospoda imela kaj opravka. Naj se nič ne piše, da nas gospoda ne izvoha. Znamenje nam bodi petelinovo pero. Ne gorovite na glas, tih obusite nože, toda ko bo prišel v vas naš človek s petelinovim peresom za klobukom, tedaj vzemite nož v roke in ljudstvo se naj vzdigne. Vi, ki sedite tukaj, ste naši stari znanci; vemo, da tudi vi sovražite gospoda. Zato smo povabili ravno vas pod to častitljive streho, zato smo mi Hrvati prišli k Vam Štajercem in Kranjcem, da potrkamo na vaša vrata in vas vprašamo, ali greste z nami za staro pravdo? Odgovorite, ali naj delamo z vami ali brez vas? Vzdigniti se namesto moramo. Gospoda je že zopet poslala svoje ljudi h kralju, naj jim da vojakov zoper nas."

"Hočemo!" so skočili Slovenci kvišku, "za vašo pravdo, za našo pravdo! Proklet, kdor se iznevere," je dodal kovač.

"Od Krškega preko leskovškega polja bom jaz podžigal po vaseh," se je oglasil čevljarski.

"Jaz bom pridobil Brežice," je vzkliknil gospodar.

"Za Metliko jamčim jaz," je vzkliknil Doročič.

"Jaz pa za Boštanj in Rateče," je pristavljal Hribar.

"Gorski kraj od Sotle do Laškega pri Celju pa bom podpihal jaz s svojim mehom," je zagrmel kovač.

"Pred vsem pa, bratje," je pristavljal Ilija, "zavzemite vse brodove na Savi, da prestrežimo gospodi prevoz."

Drmač je doslej mirno poslušal pogovor, srknil zdaj pa zdaj vina, toda ob zadnjih besedah se je vzdignil in rekel:

"Čujte, ljudje, pametno besedo. Mnogo nas bo, toda mi nismo to, kar je vojska, in ljudstvo se ugiba kakor šiba na vetru. Lahko bi nas pobili. Zato je potrebno, da zgrabimo gospodo od spredaj in zadaj, za glavo in za rep."

"Ne razumem —" je dejal kovač.

"Zdržimo se — — —" je nadaljeval pisar.

"S kom?" je kriknil čevljarski.

"S Turkom. Jaz sem tam nekoliko znan in to nalogu rad opravim. Mi od zgoraj, Turki od spodaj."

"Blaznež," je planil Ilija po koncu, "ali naj enega vraka poženemo, da dobimo drugega? Da tlačimo poganu? Ali si krščen?"

"Ali si čul, ti peresar," je stopil uskok s povzdignjenimi pestmi pred pisarja, "naj se ti ta vražja šala ne izleže več iz tvojih umazanih ust, ker ti sicer stisnem lobanje s pestmi, da se ti bo mozeg izkadel. S Turkom? Ali ne poznaš tega nevernika? Poberi se, da te ne vidim."

Pisar je prebledel, skomiznil z rameni in ni rekel besede.

"Ne, sami bomo, bratje," je zaklical kovač in vzdignil vrč, "sam kakor pošteni ljudje za svojo svobodo! Pijmo vsi iz tega vrča, kakor pravi bratje pred Bogom. Na naše zdravje, našo srečo! Pomagaj nam Bog!"

"Pomagaj nam Bog!" so zaklicali tudi drugi in vsak je srknil iz vrča. Skočili so drug k drugemu in se objeli in poljubili.

"Razidimo se, bratje," je dejal Ilija, "noč je že visoka in dan nas tukaj ne sme lotiti. Lahko noč! In ko bo v vas prišlo petelinovo pero — — —"

"Bomo vedeli," mu je kovač stisnil roko, "da je petelin zapel pozdrav zarji naše pravice, naše svobode."

"Bog daj! Amen!" je končal uskok.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

RAZNE KNJIGE

ki se dobe v zalogi knjigarne Amer. Slovenec:

VERSKE IN NABOŽNE KNJIGE

BERILA IN EVANGELIJI, za nedelje, praznike in imenitnejše godove celega leta	\$2.00
BREZ VERE. Devet govorov o neveri. Dr. M. Opeka	35c
DUHOVNE VAJE, za duhovnike. Urb. Nežmah	\$1.00
DEKLETOM. 1. zvezek. Krščansko življenje. Dr. A. B. Jeglič	45c
JAGNJE BOŽJE. 12 govorov o daritvi sv. maše. Dr. M. Opeka	60c
JEDRO KATOL. NAUKA. And. Einspieler	95c
JERUZALEMSKI ROMAR. Dr. F. Lampe	30c
KAM? Fantom in dekletom spisal Dr. F. Lampe	95c
KATEHEZE ZA PRVENCE	35c
KNJIGA O MARIJ. Spomin na prvi slov. Marijin kongres v Ljubljani 1. 1924	\$1.75
KRALJ VEROV. 10 govorov o Bogu. Dr. M. Opeka	75c
KRISTUSOV ŽIVLJENJE IN SMRT. 1. in 2. del	75c
meh. vezava. Št. Kocjančič. Vsak del po	75c
KRIŽANA USMILJENOST ali življenje sv. Elizabete. Dr. A. Strela	\$1.00
KRŠČANSKI NAUK ZA PRVENCE	35c
KRŠČANSKO KATOLIŠKO NРАVOSLOVJE. F. Kosec	75c
LEGENCE, o sv. Frančišku in druge. Ks. Meško	75c
LURSKI ČUДЕŽI. Frančesco spisal H. Lasser	75c
MALA CVETKA MARIJINA. D. M. Brumat	\$1.25
MLADENIČEM. 1. zvezek Obramba vere. Dr. A. B. Jeglič	45c
MESTO NA GORI. 14 govorov o cerkvi. Dr. M. Opeka	\$1.25
MOST V ŽIVLJENJE. And. Čadež	75c
O KRŠČANSKI VZGOJI MLADINE. Okrožnica sv. očeta Pija XI.	35c
OB SKRIVNIH VIRIH. Dr. Jos. Jeraj. Pouk za življenje	60c
OD BLAGOSLOVIL	75c
O DVEH GREHIH. Trinajst govorov za moralno. Dr. Mih. Opeka	60c
PAMET IN VERA. J. M. Seigerschmid. Slovenske mu narod v potrdilo njegove vere	25c
PASTIRSKI LISTI. Ant. Mart. Slomšek	25c
PETER BARBARČ, vzoren hrvatski mladenič, vzor mladeničem slovenskim. P. A. Puntingam. S. J.	95c
PODRONI NAČRT ZA POUČEVANJE VERO-NAUKA na ljud. šolah. A. Čadež	25c
POTA MARIJINA. Kratka šola lepega življenja za družbenice. Dr. Miroslav Brumat	75c
PREMIŠLJEVANJE O BOŽJEM SRCU JEZU-SOVEM	60c
PREMIŠLJEVANJE O ŽIVLJENJU NAŠEGA GOSPODA JEZUSA KRISTUSA za vse dneve	\$1.00
celega 1. del	\$1.00
PRIDIGE. Mart. Avšič	\$1.00
PRILIKE PATRA BONAVENTURA v pojasnjevanju raznih verskih in nравnih krščanskih resnic	35c
PRI NAJBOLJŠEM PRIJATELJU. Franc Bernik	\$1.00
RAZLAGANJE CERKVENEGA LETA ali slovenski Goffine. Msgr. Val. Podgorc	\$1.50
SESTRA BENIGNA KONSOLATA FERRENO.	50c
Nje življenje	50c
SIRAHOVE BUKVE	\$1.00
SONCE IN SENCA. Dr. A. Tominec	\$1.00
SV. CIRIL IN METOD. A. Mart. Slomšek	50c
SPOLNUJ ZAPOVEDI. Fr. Bernik. 1. in 2. knjiga. Vsaka po	50c
SVETI KRIŽEV POT sv. Leonarda Porto-Mavriškega	15c
SV. TOMAŽ AKVINSKI. Dr. Angelicus. Življenje	15c
UMETNOST V BOGOČASTNI SLUŽBI. J. Flis	\$1.00
VEČERI OB LEMANU. Prof. M. Moravski S. J.	65c
VODNIK MARIJANSKI. Navodilo za vodstvo Marijine družbe	75c
IZ LUČI IN TEME. E. Gangl	50c
VSTAJENJE DUŠE. 25 govorov za prerd. Dr. M. Opeka	\$1.00
VZORNIKI PRVEGA SV. OBHAJILA. And. Kržišnik	\$1.00
ZA RESNIČNO. 18 obramenih govorov. Dr. M. Opeka	50c
ZGODBE SV. PISMA. Dr. Jan. Ev. Krek. 1. in 2. del.	50c
Vezane v papirnate trde platnice, vsak del po	\$4.00
Fino vezane v usnje, vsak del po	\$7.50
ŽENINOM IN NEVESTAM. Dr. A. B. Jeglič	25c
ŽIVLJENJE SVETNIKOV IN SVETNIC. Matija Torkar. 1. in 2. del. Vsak del po	\$2.50

PESMI IN POEZIJE

BISERNICE iz belokranjskega narodnega zaklada. Ivan Šašelj. 1. in 2. del. Vsak del po	75c
BRSTJE Iz VRTA SLOVENSKEGA PESNIŠTVA. Dr. Jos. Lovrenčič	50c
CVETIJE NA POTI ŽIVLJENJA. M. Elizabeta O. S. Urs.	\$1.00
ČRNA GORA. Pripovedna pesem	25c
GORSKI PRAVLJICE. Jože Lovrenčič	40c
GORSKI VENECI vladik. črnogorskega Patri. II. Petrovica-Njeguša	50c
HOMERJEV ILIADA. I. — VI. spev in VII. — XII. spev. Vsak	50c
IZBRANE PESMI. Ant. Funtek	50c
IZ MOJE CELICE. M. Elizabeta O. S. Urs.	\$1.00
JEDEVINI ONJEGIN. A. S. Puškin, Roman v verzih	50c
JOB IN PSALM 118. S. Gregorčič	\$1.00
KOBZAR. Izbrane pesmi Tar. Ševčenko.	50c
KORENITIM KRITIKOM LJUBSKIM. J. T. Turkuš	25c
KITICA MOJIH. B. Maister	75c
PESMARICA. Zbirka narod. pesmi	50c
PESMI. Jos. Čimperman	75c
PESMI. J. T. Turkuš	25c
PESMI V NEDELJE CELEGA LETA. L. Dolinar	50c
POEZIJE FRANCETA PRESERNA	65c
POEZIJE. Frank Levstik	\$1.00
POEZIJE. S. Gregorčič. I. del	\$1.00
POEZIJE, Zamejski	50c
PSALMI. Iv. Vesel	75c
RIMSKI VERZI. Dr. Mih. Opeka	50c
SLOVENSKE BALADE IN ROMANCE. C. Golar	75c
SLOVENSKE LEGENDE. A. Medved.	50c
SLUTNJE. Iv. Albrecht	35c
STRUNAM SLOVO. B. Miran (J. Stritar)	40c
ŠOTOR MIRU. Silv. Sardenc	75c
VALENTIN VODNIK, svojemu narodu	15c
ZBIRKA PESMI. Simon Gregorčič	50c
ZLATOROG. Planinski pravljica, R. Baumbach	50c

RAZNE KNJIGE

KATOLIŠKI SHOD V LJUBLJANI 1. 1923	\$1.00
KOLEDAR DRUŽBE SV. MOHORJA, za 1. 1921...	20c
LETOPSIS LJUBLJANSKE ŠKOFE, za 1. 1924...	50c
NOVA VELIKA, arabska sanjska knjiga. Ilustrovana s slikami	\$2.00
Brez slik	\$1.00
MALA SANJSKA KNJIGA	45c
III. SLOV. KATOL. SHOD V LJUBLJANI 1. 1906	35c

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znamkah. Knjige pošiljamo poštne proste. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

JESENSKE BOLEZNI

V jeseni se rade pojavit bolezni prehlada. Njihovi vzroki so mnogoštevni. Lve okolnosti so pa posebno važne: pravi, bistveni vzrok prehlajenja in pa nagnjenje telesa k obolenju.

Nenadno ohlajenje, preprihitra menjava temperature, nedostopa oblike je pogosto pravi vzrok. Nekateri pa zopet prenesajo največji vihar brez posledic in tudi če so do kožo premočeni, se ne prehlade. Am-pak tudi za take hruste nastopajo lahko časi, ko se bolj dostopni za bolezen, tako če so močno utrujeni, pri pokvarjenem želodcu, crevesnem katarju itd.

Naslednja zmanjša odporo silo telesa, tkiva in sluznic. Na takoj oslabelih krajih sedaj bakterije lahko izzovejo vnetja, česar v normalnih razmerah ne bi mogle izzvati. Telo oslabi vročina nastopi, obtok krvi ni več normalen nahod, kašelj, katarji, hripcavost, revmatizem so vidne posledice.

Prva posledica prehlade je obič